

Мусаєва Н.М., аспірант спеціальності 051 Економіка, асистент кафедри економічного аналізу і фінансів

(Національний технічний університет “Дніпровська політехніка”, м. Дніпро, Україна)

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

На Саміті ООН в 2015 році в Нью-Йорку було затверджено документ про «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року». Цей документ забезпечує спільний план миру та процвітання, що відповідає потребам сьогодення без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольняти власні потреби.

Його основою є 17 Цілей сталого розвитку. Подолання бідності та інших нестатків має йти разом зі стратегіями, які покращують здоров'я та освіту, зменшують нерівність і стимулюють економічне зростання – і все це одночасно з боротьбою зі зміною клімату та працею над збереженням океанів і лісів[1]. Україна, яка є країною-членом ООН, приєдналась до глобальної ініціативи.

Спираючись на вищезазначений документ, основою для технологічного і інноваційного розвитку економіки і всіх її секторів можна вважати Цілі восьму та дев'яту: “Гідна праця та економічне зростання” та “Індустрія, інновації та інфраструктура” відповідно. Досягненню цих Цілей сприяє розвиток цифрової економіки, в якій відбувається цифровізація процесів та впровадження інноваційних технологій в усі її ланки і сектори. В останнє десятиріччя спостерігається поява великої кількості нових фінансових технологій, створення гібридних або навіть інноваційних інструментів та фінансових суб'єктів. До них можна віднести появу необанків, технології блокчейн, децентралізованих фінансів (DeFi), криптовалюти та Інтернету речей (IoT). І, безумовно, це привертає увагу багатьох науковців, які досліджують вплив розвитку цифрової економіки на досягнення Цілей сталого розвитку, та так званого “озеленення” суспільства.

Щоб зрозуміти зміни у фінансовому секторі в більш комплексному вигляді, Ханельт, Бонсак, Марц і Антунес Маранте [2] визначають цифрову трансформацію як організаційну та постійну зміну, яка може бути викликана та сформована загальним поширенням цифрових технологій. Ці безперервні зміни показують, що нещодавня технологічна діяльність у фінансовій галузі призвела до появи на ринку нових агентів, відомих як Fintech[3].

Варто зазначити, що серед науковців не існує абсолютної єдності в твердженні чи запереченні того, що розвиток фінансових технологій сприяє економіці сталого розвитку. Цифрова економіка стимулює економічне зростання, посилює економічний розвиток суспільства в цілому, посилює соціальну відповідальність компаній і підвищує попит на більш екологічне середовище, таким чином сприяючи підвищенню рівня екологічних інвестицій[4]. Цифрова економіка має потенціал зробити внесок у зелену економіку шляхом економії енергії та скорочення викидів. Підвищення рівня зелених інвестицій стало можливим завдяки покращенню цифрових технологій, які допомагають традиційним галузям стати більш цифровими та екологічно орієнтованими. Цифрові технології допомагають трансформувати традиційні галузі, зменшуючи викиди та покращуючи виробничі процеси. Розвиток цифрової економіки також трансформує фінансовий сектор і сприяє екологічному фінансуванню, підвищуючи рівень екологічних інвестицій[4].

Проте, деякі дослідники вважають, що цифрова індустрія сама по собі є

енергоємною галуззю, і що робота цифрових пристроїв залежить від значного споживання енергії. Водночас цифровізація також збільшує споживання енергії в інших галузях промисловості, що може негативно вплинути на екологію на екологічний розвиток через великі обсяги живлення блокчейну, діяльності центрів обробки даних та цифрових інфраструктур, або споживанням енергії підключеними пристроями Інтернету речей[5].

Окрім цього, негативним фактором є зростаючий попит на обмежені ресурси для виробництва електричних та електронних пристроїв. Це призводить до нестачі сировини для виробництва і значного викиду вуглекислого газу в навколишнє середовище. Інші негативні фактори впливу здебільшого пов'язані з потенціалом цифрових технологій збільшувати витрати фірм або витіснити низькокваліфіковані робочі місця[6]. Крім цього, регулювання в цій сфері ще не здійснюється належним чином, і це створює як позитивні, так і негативні аспекти для розвитку цифрової економіки в цілому і фінансових технологій зокрема. Проте, багато вчених доходять висновку, що розвиток цифрової економіки та фінансових технологій значно скорочує викиди вуглецю та підвищує ефективність викидів вуглецю завдяки впливу економічного зростання, промислової структури та технологічних інновацій.

Цифрова економіка залучає приплив різноманітних виробничих ресурсів, стимулює диверсифіковану агломерацію, прискорює зелені технологічні інновації, створює економічну практику переробки та ефективно зменшує викиди забруднюючих речовин. Цифрова економіка сприяє спеціалізованому розподілу праці та позитивно впливає на зменшення забруднення через ефект масштабу спеціалізованої агломерації.

Ван і Чен у своїй роботі дійшли висновку, що цифрова економіка є ефективною для нейтралізації впливу забруднення повітря, пов'язаного зі споживанням природних ресурсів[7]. Як висновок можна стверджувати, що динамічний розвиток цифрової економіки в контексті фінансових технологій може суттєво вплинути на досягнення Цілей сталого розвитку. Окрім цього, цифрова трансформація потенційно сприяє розвитку зеленої економіки через раціоналізацію використання енергії та зменшення екологічного впливу.

Незважаючи на позитивний вплив, деякі науковці висловлюють занепокоєння стосовно енергоємності цифрової індустрії та можливі шкідливі наслідки на екологію через інтенсивне споживання енергії. Існує необхідність в регулюванні сфери фінансових технологій. Важливим є подальше вивчення і поглиблення досліджень щодо впливу цифрової економіки на досягнення Цілей сталого розвитку, спрямованих на збалансоване поєднання технологічного прогресу і збереження природних ресурсів.

Перелік посилань

1. THE 17 GOALS|Sustainable Development. URL: <https://sdgs.un.org/goals>
2. Hanelt, A., Bohnsack, R., Marz, D., & Antunes Marante, C. A systematic review of the literature on digital transformation: Insights and implications for strategy and organizational change. *Journal of Management Studies*, 2021. 58(5), 1159-1197.
3. Barroso, Marta, and Juan Laborda. Digital transformation and the emergence of the Fintech sector: Systematic literature review. *Digital Business* 2.2. 2022: 100028.
4. Li, Shuangyan, Ge Chang, and Reyihanguli Zunong. Does regional digital economy development influence green investment? *Innovation and Green Development* 2.3. 2023: 100053.
5. Stallkamp, Maximilian, and Andreas PJ Schotter. Platforms without borders? The international strategies of digital platform firms. *Global Strategy Journal* 11.1 2021. 58-80.
6. Piscicelli, Laura. The sustainability impact of a digital circular economy." *Current Opinion in Environmental Sustainability* 61. 2023. 101251.